

Oglašlji, pripošljana ltd.
Hinkaju i računaju se na temelju
običnog čenjaka ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašlja ltd.
Kajju se naputnicom ili polož
šicom pošt. Štedionice u Beču
na administraciju liste u Pulu.

Kod naručbe valja točno oz
načiti imo, prezime i najbliži
poštu predbrojnika.

Tko list na vreme ne primi
čeka to javi odpravnictvu u
otvorenem platu, za koji se
ne plaća poštarnica, ako se iz
vana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847849.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, il. kat).

Izborni kotari za Istru
po novom zakonu od 26. januara 1907.
Broj 15. i 16. i. d. z.

Za izbor po jednog zastupnika na
carevinsko vijeće u Beču.

Prvi izborni kotar: Buje.

Sve što spada pod sud Buje i Piran,
bilo grad, bilo selo, pak još občine
Kopar i Milje od koparskog suda.

Drući izborni kotar: Motovun.

Sve što spada pod sud Motovun,
Poreč i Rovinj, bilo grad, bilo selo,
pak još občine Vodnjan i Svet-Vi
čenat od suda Vodnjanskoga.

Treći izborni kotar: Pula.

Sve što spada pod sud Pulu, bilo
selo, bilo grad, pak još občine Lošinj
Mali i Osor od suda Lošinskoga.

Cetvrti izborni kotar: Podgrad.

Sve što spada pod sud Podgrad,
pak još občine Dekani, Dolina, Ma
režige, Očišta-Klanec i Pomjan od
suda koparskoga.

Petni izborni kotar: Buzet.

Sve što spada pod sud Buzet,
Pazin i Labin, pak još občina Bar
ban od suda Vodnjanskoga.

Šesti izborni kotar: Volosko.

Sve što spada pod sud Volosko,
Krka i Cres, pak još občina Veli
Lošinj od suda Lošinskoga.

OPAZKA: 1) Gdje je posebice spo
menuta občina, razumije se cjeva
mjestna občina, to jest sve što
spada pod ono občinsko poglavar
stvo (podeštariju).

2) Pravo glasa imaju: Na 14. maja

PODLISTAK.

Pučko predavanje u Pazinu.

Kulturno značenje biskupa dr. J. Dobrile.

Gоворio prof. Fran Novljani.

(Konac.)

All on je mislio i na druge narodne
nevole. Tako je za strašne gladi g. 1852.
i 1853. ukupno 50.000 fori i među gladi
narod razdjeljivo. Kad je g. 1855 zavladala
u Trstu strašna kuga (kolera), onda je on
isan od kuće do kuće, pripravljaju bolesnike
za put u vjećnost, tješio udovice i sirote, i
podupiraju ih svojom darežljivom rukom, a
nije ni mislio na to, da se svaki čas može
okužiti i svoj dragocjeni život izgubiti. Za
rijega možemo se sv. pismeni reći: „Do
bar pastir doja život svoj za ovce svoje.“

Nije Dobrila samo neprestano raz
ljao, molio i radio za sveću, nego ga
je znao i odvažno braniti, kad je trebalo.
Uzgorđ bi se tko rugao Hrvatsku i hr
atskom jeziku, onda je znao govoriti:
„Zagrebu imamo mi Hrvati svoje sve
ili, na kojem se sve znanosti hr
atski predavaju“. Izabrali su ga narodnim

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom riječi, mislićem svetu, a slogom svu poljoprivredu“. Narodna poštovica.

Izlaže svakog četvrtka u
podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
nepraktičani ne primaju.

Predplate se postarom stoji
10 K. u obče, 5 K za seljaku } na godinu

ili 5 —, odn. K 250 — na
pol godine.

Izvan carevine vila postarina
Plata i utujte se a Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, zao
stali se u kol, kolf u Puli, toll
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u „Tiskari Laginja i dr. prije
J. Krmotić i dr. (Via Giulia
br. 1), kamo neka se nastavljaju
sva pisma i predlate.

1907. imaju pravo glasovati svi
muški, koji su austrijski državljanji;
navršili su 24 godine i nisu s po
sebnog razloga izuzeti, a stanuju
u občini, gdje se glasuje, barem
od 19. februara 1906., ako su une
seni u listinu. To treba osobito
paziti.

Interpelacija

zastupnika Spinčića i drugova na
njegovu prouzv. ministra finančelja
radi potrošarskoga tarifa u mjestnoj
občini Kastav.

C. k. finančeljno nadzorništvo u Puli,
objavom sastavljenom u njemačkom, tal
ijanskom i hrvatskom jeziku, dalo je do
znanja dne 26. oktobra 1906. br. 15804
usled odluke c. k. finančeljnoga ravn
teljstva u Trstu od 22. oktobra 1906. br.
30319, da će se potrošarima od mesec
mjestnoj dolje u gradskoj občini Ka
stav* od 1. januara 1907. napred utjerivali
po drugom tarifnom razredu i tužbe sro
mušnih ljudi da je mesec draže, molila je
dne 16. januara 1907. za rješenje te nje
zine pritužbe.

Da se pak u mjestnoj občini Kastav
pobire potrošarina po drugom tarifnom
razredu, potvrđilo je to i predsjedništvo
potrošarskoga društva za kotar Volosko,
pod koji spada također mjestna občina
1877. D. Z. L. br. 60, i na odnosno pri
loženi tarif pritužila se je občina Kastav
danom 8. novembra 1906. br. 4746 kod
c. k. finančeljne direkcije u Trstu proti
spomenutoj objavi, i molila da ju digne.

Pošto občina na svoju pritužbu nije
dodata rješenje, i posto joj bilo poznate
tužbe mesara da se utjerava potrošarini
po drugom tarifnom razredu i tužbe sro
mušnih ljudi da je mesec draže, molila je
dne 16. januara 1907. za rješenje te nje
zine pritužbe.

Da se pak u mjestnoj občini Kastav
pobire potrošarina po drugom tarifnom
razredu, potvrđilo je to i predsjedništvo
potrošarskoga društva za kotar Volosko,
pod koji spada također mjestna občina
1877. D. Z. L. br. 60, i na odnosno pri
loženi tarif pritužila se je občina Kastav
danom 8. novembra 1906. br. 4746 kod
c. k. finančeljne direkcije u Trstu proti
spomenutoj objavi, i molila da ju digne.

Samо tada, kad bi to injesto, najme
grad Kastav, imalo preko 10.000 stanov
nika, moglo bi biti uvršteno u drugi ta
rifni razred potrošarine. Posto pak ima
izpod 10.000 stanovnika, to se može uvr
stiti samo u treći tarifni razred potrošarine,
kako i sva ostala 31 mjestna mjestna ob
čine Kastav, kojih najveće nešto 1300 sta
novnika broj.

Sva ostala 31 mesta su *lađanske občine*, razstrešene i odajeno medjusobno
i od grada Kastra 1/4, 1, 2, 3 ure, i iz
birku kao lađansko občine. Nije moguće,
biću upravo nesmisao, kad bi takova
mesta, kojih pojedina niti 300 a najveća
1800 stanovnika broje, bila uvrštena u

govje čine ne mogu prigovoriti niti ljudi, dijela njegovoga rada, koji je on pred
u pred a niti njegova svijest, što je najglavnije, dvadeset i pet godina prekinuo. Uvjeren
ako je kada kao čovjek pogriješio, onda sam, da ćete rado ovamio dolaziti, slušati,
je to odmah opazio i nastojao da popravi. Mnogo toga naučili. Kad nas sve obasja
Dapače on sam sebe u svojim zapiscima
ostiro kor i radi neznačnih pogriješaka. Tako je on nama pokazao, kako treba
misli, rijeći i djelu zdržati, pokazao nam
da, kako treba živjeti, trpit i raditi. Da
biću primjer više vrijedi, nego stolne
kratkoga vremena ne mogu još i drugih
njegovih riječi da navedem.

Njegov rad i njegov primjer već su
bili počeli djelovati, već se stadoši misli svaki štovati i najzadnjega siromašnoga
buditi, već se narodna svijest počne dizati, kmeti, onda no de odlučivati bogatstvo i
već smo imali prvo uspjeh, zakoračili gospodski kaput, već postenje, rad i spo
sno-bili velikim koracima naprijed prema sobnost čovjeka. A ti veliki biskupe, koji
boljih budućnosti, kada dodje nemilo smrti si nas toliko ljubio, koji si svaku siro
ču uze nam našega dragoga biskupa. On je
samo za svaj milij, ali tužni hrvatski na
rod u Istri radio, koji si sve svoje za njega
čim u dušama našima. On je i danas
među nama, on nam klje, molite, dželite
se, mislite, učite, trpite, radite, usavršavajte
se, napredujte. On budil naše pospane duše,
nebeske vrednine, vodi nas iz ove današnje
nebeske vrednine, vodi nas k boljoj budućnosti, mi
naši skoli na dobro, on nam dohrin
smo evo s Tobom, mi smo Tvoji!

Politički pregled.

U Puli, dne 26. febrara 1907.

Austro-Ugarska

Riječke novine šire glas o tom, da će
nastati nekoje promjene u sadašnjem mi
nistarstvu.

U Dalmaciji obavili će se novi izbori za carevinsko više prema vladinoj načini političkog društva za Hrvata i Slovaca: Dne 14. maja eventualno venci u Istri. Izabrani je središnji odbor za kotor Pulu, Vodnjan i Rovinj, te je tunjestnom mjesaru Bačić-ju, ali ih ovej (Rab Pag-Zadar-Biograd); za 8. izborni zaključeno da se izaberu mjestni odbori, održati. Vodnja je već se neće. Jekar (Šibenik-Ticano-Skrad); za 6. izborni kotor (Šibenik-Ticano-Skrad); za 9. izborni kotor (Split) i za 10. izborni kotor (Dubrovnik-Korčula-Cavtat-Orebic). 2. Dne svetu stvar.

15. svibnja, eventualno u izbor 24. maja,

za 7. izborni kotor (Imotski-Omiš); za 8.

izborni kotor (Hvar-Vis-Brač-Stari grad) i

za 11. izborni kotor (Kotor-Perast-Budva-

Erci-g-novi). 3. Dne 16. svibnja, eventualno

u izbor 25. maja za 2. izborni kotor

(Benkovac-Kistanje-Obravac-Knjin); za 4.

daniči, Anton Biskupić Abramić, Mate

izborni kotor (Društ-Trogir-Primošten); za 5.

izborni kotor (Sinj-Vrlika) i za 10. izborni

kotor (Dubrovnik-Korčula-Cavtat-Orebic).

Hrvatska stranka kandidira u Dubrovniku svoga dosadašnjeg zastupnika Jurja

Biankiniju.

U trčanskom saboru započela je u

ponedjeljak razprava o novoj izbornoj

osnovi za zemaljsko, odnosno gradsko za-

stupstvo, koju je predložio zemaljski odbor.

Slovenski zastupnici trčanske pri-

pravljaju se na odlučnu borbu proti toj

osnovi, koja ide zatim, da izključi Slovence

trčanske okolice posve iz zemaljskog,

dotično gradskog zastupstva.

U hrvatskom saboru započela je u

ponedjeljak podrobnja razprava o zemaljs-

kom proračunu. U subotnoj sjednici istoga

sabora progovorio je podban dr. Nikolić

u ime vlade izjaviv, da će vlasta strogo

ustavno voditi zemaljsku upravu; nadaju-

reće, da je zajamčena podpuna sloboda

činovničtvu, kojemu da je slobodno ogi-

tirati i raditi bilo za koju stranku.

Crna Gora.

Knez Nikola pomilovao je zadnjih dana više osoba, koje su bili odsudjene radi političkih zločina.

Stanovništvo Crne Gore seli se u zadnjoj dobi u neobično velikom množtu. Medju izseljenicima nalazi se većinom muška mladež, rudi česa će nastati u vojničtu velike praznine. Već se je izselilo oko dve trećine mladića podložnih vojnici i uslijed toga se u pojedinim pukovnijah nemogu popuniti izslužene vojnike. Tomu izseljivanju kriva je s jedne strane bleda, koja vlast u kneževini, s druge pak pogrešna politika nekojih ministara,

Srbija.

Iz Biograda pišu, da je narodna skupština u subotu imala opet bučnu sjednicu. Nakon pročitanog trgovackog ugovora s Francuzom uzeo je rječ bivši mladogradski ministar narodne privrede Milorad Drašković te je govorio proti ugovoru s Francuzom i upitao vlast, konači li već jednom sklopio trgovacki ugovor s Austro-Ugarskom, koja je kao neprednji susjed najbolji trošac za srbsko blago. Govornik je zagovarao taj ugovor, jer je bolje, da Austro-Ugarska plati 80 para za kilo mesa, nego Italija 40 para.

Rusija.

Dosad je izabran 406 zastupnika u drž. dumu, od kojih su 78 monarhisti, 41 umjerjenjak, 247 ljevičar i 44 nacionalista, te 1 drevljak. U svim petrogradskim izbornim kotarima pobedili su ustavni demokrati (kudeti). Nova drž. duma bit će opozicionijska nego li prva. Kudeti i ljevičari očekuju promjenu u ministarstvu. Da li će car popustiti, još je pitanje, jer sadašnji ministar-predsjednik Stolipin uživa podpuno carevo povjerenje.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotor:

Izborna skupština. U ponedjeljak u jutro držana je u dvorani Čitaonica (Narodni Dom) pogovor povjerenika naše stranke za politički kotor Pulu i za sudbeni kotor Rovinj. Prisustvovao je 40 povjerenika, a razpravljalo se o položaju Hrvata, nastalom novom izbornom reformom.

Sastanak je sazvao dr. Zuccor na sudbina jarac — novrijemo nije dopustilo da se brod makne iz Pule, a moja godišnja ovaka: Dne 14. maja eventualno venci u Istri. Izabrani je središnji odbor za kotor Pulu, Vodnjan i Rovinj, te je tunjestnom mjesaru Bačić-ju, ali ih ovej (Rab Pag-Zadar-Biograd); za 8. izborni zaključeno da se izaberu mjestni odbori, održati. Vodnja je već se neće. Jekar (Šibenik-Ticano-Skrad); za 6. izborni kotor (Šibenik-Ticano-Skrad); za 9. izborni kotor (Split) i za 10. izborni kotor (Dubrovnik-Korčula-Cavtat-Orebic). 2. Dne svetu stvar.

Narodni darovi.

Za poljepljavanje mesta Bačka sakupljeno je 1000 dinara. Naši narodni darovi se daju u izbornim kotarima: za 8. izborni kotor (Hvar-Vis-Brač-Stari grad) i za 11. izborni kotor (Kotor-Perast-Budva-Erci-g-novi). 3. Dne 16. svibnja, eventualno u izbor 25. maja za 2. izborni kotor (Benkovac-Kistanje-Obravac-Knjin); za 4. Anton Cukurani Kučar, Mato Šulić Bogiž, izborni kotor (Društ-Trogir-Primošten); za 5. daniči, Anton Biskupić Abramić, Mate Biskupić Abramić, Filip Barbalić, Niko Dorčić Pisić.

Za družbu sv. Cirila i Metije, za lijepo narodno pjevanje dvojna kunjava daruje Filip Barbalić K 1, Niko Đapčić K 1.

Za Dječko prip. društvo u Pazinu, Ante Vojnić iz Ljubišnja, sakupio na piro Grge Lorenčića u Medulinu K 5 82.

Za pogorelice u Breštu g. prof. Ivan Milohunić iz Cresa K 10. Živili darovatelji!

Lošinjski kotor.

Iz Malog Lošinja pišu nam: Dužnost zahvalnosti veže nas, da se javno sjelimo dvojicu prijatelja našeg priprstog putu, koju im se samo zahvaliti ne može. Jedan prijatelj naš veličan, g. dr. Franjo Korsano iz Trsta, koji plaća šest izuzetka Vušeg cjenjenog lista „Nasa Sloga“, stono se ovdje medju sironućima stanovništvo dieli od odbora naša dlećne „Zore“. Isti je gospodin priopšao takodje našoj „Zori“ za njezine potrebe 10 kruna.

Drugi nas dobrobititelj je g. Brilli, ljekaruš iz Lilije u Kranjskoj, koji je medju nama u najugodnijoj uspomeni i koji je našu „Zoru“ opetovo novčano obdario, radi česa ga je skupština imenovala svojim počasnim članom.

Dobrotvorec našim kličemo srdačan živili u ime svoga hrvatskoga stanovništva mitog našeg Lošinja.

Za mal't Lošinj. Zabavistu sv. Cirila i Metoda za djecu u M. Lošinju darovali su dru. Eugenij Barcu ova p. n. gg.: po K. 10 gdja. Ritter; po K 5 gdja Reichwein; po K 3 g. župnik Mrzljak, to gdje Springenberg pl. M; po K 2 gdj. dr. Brilić i dr. Barac; po K 130 fil. dr. Čirković; po K 1 prof. Andrić, D. Barac, dr. Bradaška, dr. Frank, dr. Eisner, dr. Jambršak Mil., Jul. Halper, Julija Halper, Žlata Halper, Treski Florschütz, Broschan, Jetka Mažuranić, dr. D. Schwarz, M. Wagner, Fanika Haas, po 70 fil. dr. T. C. Ukipungo 42 K. — Ovu svotu poslao je gosp Dr. Barac gdjaci, B. Markus, voditeljici djecnjega zabavista u M. Lošinju.

Iz Cresa.

Istinu je i mi ovdje više puta zanimamo da se javimo našim listovima, ali nekoje se stvari ne mogu proći, nego se volja prvo ili kasnije na njih svratiti, te oprostite gosp. uređnike, ako se danas amo tamo zaletim.

Prije svega svu občinari očekuju napelo, kadu će već jednom biti raspisani občinski izbori, jer jo već davno istekao rok našoj reprezentanci. Znamo, da joj se jestko odlučiti na nove izbore; jer se se dobro ne nuda, teako ona i zateže s novim izborima na oblastima je, da uđe u kraj tom neredu, inače moramo i nehotice doći do uvjerenja, da se talijanima posuđiva idu na ruku.

U gradu samom hoće neškak, da svim ostalima pamet soli naš g. načelnik i učiteljica Moratto. Dvije su to osobe zadane takvim nadri-talijanskim, da im nitko ne povlađuje, pače svojim nadinom ozvoljavaju sve tole pametne. Tako je na pr. pokojnog putu jedna većer načelnik sa svojom boljom polovicom prije „Patrizia“, da se čovjek mora diviti njihoj ustrpljivosti. Urekoše gospoda tamo jeziku. Medju zastupnici vladaju te silno većeru i naručište meso u Puli, ali — ogorčenje na samu pomisao, da bi se

moglo odstraniti naš jezik iz crkve. Neki su rekli da nebi već u crkvi, drugi da bi si drugoga biskupa tražili, treći, četvrti i peti su klicali: Pa zar ne valja na kras, naše vjenčanje, koje je obavno u slavenskom jeziku? Zar nevaljaju knjige koje se je stotine godina rabilo u naših crkvama? Zar su sv. sv. misa, i za žive i

za mrtve, koje se je pjevalo kroz stotine godina u slavenskom jeziku, nevaljane? A ako su valjane, zašto nebi valjale i unaprijed?

Zašto uvadžali takvu novotarifu? Tu sami biskupi su pred vječnikom godinom rekli, da se nesmije u crkvama učitati nikakvih novotarifa! Ili se smije uvadžati samo one novotarife, koje su na stelu Hrvata, kojimi se jih vredju, kojimi

se ih tjera u crkve. Već su se prilično izpraznile crkve u zapadnoj Istri, u Po-

rečko-puljskoj biskupiji, gdje je biskup Flapp tjeko slavenski jezik iz crkve. U

Trčansko-koparskoj izpraznilo bi se posve kad bi se hitio iz crkve istjerati slavenski jezik. To i ništa drugo, izpraznjenje crkava, bilo bi posljedica izbjeganja slavenskog jezika iz njih. A što bi se time dobito? Zadovoljilo bi se hirom nekih a predsedam drugih ljudi. Neka biskupi,

neka sv. zbor obreda kužu, rekao je jedan zastupnik, da Gospodin Bog nerazume, nezna hrvatski, slavenski, i onda ne slobođeno ukidaju naš jezik u crkvi. Dok

toga nekažu, dote nek puste da i naši svećenici vrše službu Božju kako su ju vršili njihovi predci kroz stotine godina, neka puste da j mi sa svećenici molimo kako smo molili dosad i kako su molili naši starci!

Požari u Kastavčiću. Prošlog mjeseca januara izgorjele tri stolne kuće i jedan skadran sa svim što u njih bilo kod Stefani Blažićeve županije. Štete preko 4000 K. Osigurano samo nešto malo kod „Slavije“.

Ovog mjeseca februara izgorjele tri skadra, kod Hosti. Štete ukupno preko 400 K., jer izgorio i sve u nutri. Osigurano opet samo nešto malo kod „Slavije“.

Pogoreci pitaju podporu i občinu i občinare. Treba ih poduprijeti, ali ljudi božji zašto ne osigurate svoju siračinu kod osiguravajućeg društva? Za ono malo da se plaća možete mirno spavat. Već se govori, da nije vredno podupirati pogorelca, komu pogori, ako osiguran nije, jer je tonu sam pogorelac uslijed svog nemara krv nesreći svojoj.

Pazinski kotor:

Dalmatinski voliki Hrvat — svršeni hrvatski realac a sadašnji zamjenjivar g. Pietro Kuzmanich u Labini. Od tamo nema pišu: Svojedobno potušimo se u Vašem cjenjenom listu na toga gospodina u nadi, da će to njemu i nama koristiti, ali sve ono bijaše uzalud. Taj gospodin kroči i nadalje avojim putem. Pred nekoliko dana dobili smo opet u ruke njegov „Aviso“ od mjeseca prosinca, kojim ponavlja, da se utoci ili podnesi mogu učiniti kod njega u danima 25., 26., 27. siječnja 1907. Pečat je samo njemacki i talijanski — oglas pako jeđino talijanski!

Dakako, slavna „Podeštarja“ postavila je samo takove ljudi za župane po sošilju, koji puši u njelin rog, ali Dobrić na Skitači — Višković-Barili u Sv. Lovreču — Dušman u Ripendi itd., koji ponizno primaju sve spise njezine i putem njezinim samo u talijanskom jeziku. Ali mi se pitamo, koji moramo plaćati 20% i kako se čuje sada opet će posvistiti za 80% občinske namete, (na što ćemo se prvom zgodom vratiti): zar neiru u istini na nos vikokve pravice niti ikakve oblasti, koja bi prisilila rečenog gospodina, odpadnika svoga roda i jezika, g. Pietro Kuzmanicha da izdaje oglase i u hrvatskom jeziku, što su činili urjev njegov predstavnici pa čak i čisti Talijani?

Molimo dakle e. k. ravnateljstvo finane u Tratu, da upozori rečenoga gospodina na njegovu dužnost, pak — mirna Bosna.

